

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного
факультету Олещенко Т.О.

(підпис)
« 31 » серпень 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

«Техніки подолання професійного вигорання особистості»

освітнього рівня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 053 Психологія

(код і назва спеціальності)

ОПП «Практична психологія»,
«Психологія розвитку особистості»

Шифр за навчальним планом ВВ2.03

Київ – 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «*Техніки подолання професійного вигорання особистості*», затверджена Вченою радою УДУ імені Михайла Драгоманова.

Розробник: **Рашковська І.В.**, доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології «30»

серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Митник О.Я.

I. Опис дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів - 3		Методи навчання: пояснювально-ілюстративні методи, інтерактивні методи, розв'язування психологічних завдань, рольовий тренінг
Спеціальність 053 Психологія	Загальна кількість годин - 90		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній рівень: бакалавр	Лекції:		
	20	6	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Вибіркова	18	6	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-й	Індивідуальна робота:		Форми поточного контролю: модульні роботи
	Самостійна робота:		
Семестр: 6-ий	Індивідуальна робота:		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: - самостійна робота	52	78	Форма підсумкового контролю: залік
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - укр..	22,2%/57,8%	7%/93%	

Предмет вивчення навчальної дисципліни: зміст та сутність професійного вигорання особистості, практичні техніки подолання емоційного вигорання особистості.

Міждисциплінарні зв'язки Зміст курсу «Техніки подолання професійного вигорання особистості» тісно пов'язаний із такими дисциплінами як «Психологія особистості», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції»

Мета і завдання навчальної дисципліни

забезпечення системи психологічних знань з природи професійного вигорання, особливостей його протікання, різновидів, формування навичок його корекції та профілактики

Основними завданнями вивчення дисципліни «Техніки подолання професійного вигорання особистості» є:

- сформувані уявлення про типи, види, стадії розвитку професійного вигорання;
- розкрити зміст понять: «психологія професій», «конфліктна ситуація», «стратегії подолання професійного вигорання»;
- визначити методи та підходи щодо вивчення технік подолання професійного вигорання;
- ознайомити студентів з діагностичними методиками щодо виявлення професійного вигорання;
- охарактеризувати психологічне забезпечення та умови корекції подолання професійного вигорання.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми:

Результати навчання	Компетентності
<p>ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР20. Наявність творчих умінь розробляти психограми та проводити співбесіди, професійно-психологічний підбір, здійснювати оцінку системи управління персоналом, оцінку персоналу, системи формальної та неформальної комунікації; розробляти та проводити заходи попередження професійного вигорання персоналу; соціально-психологічні дослідження; навчання</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК15. Здатність презентувати себе як фахівця, який спроможний надати кваліфіковану допомогу; здатність викликати симпатію, довіру; зацікавлювати, вести за собою, заохочувати, підтримувати, заспокоювати, переконувати, вмотивовувати.</p>

персоналу: тренінги комунікативних навичок у діловому спілкуванні; продаж; вдосконалення професійних навичок для працівників кадрової служби; командотворення; роботи з клієнтом по телефону; тайм-менеджемент	
--	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
1.	Змістовний модуль 1. Загальна теорія професійних деструкцій Т.1 Сутність професійного вигорання. Основні підходи до вивчення предмету.	4	2	2		6	8	2	4	2	8

2.	Т.2.Теоретичні основи професійного становлення особистості.	4	2	2		6					8	
3.	Т.3.Кризи професійного розвитку та професійні деформації.	4	2	2		6					8	
4.	Т.4.Емоційне вигорання та професійні деструкції.	4	2	2		6					8	
5.	Т.5.Специфіка професійної діяльності та професійні деструкції	4	2	2		6					8	
	Разом за модулем 1	20	10	10	40	30		4	4	2		

	<i>Змістовний модуль 2.</i>										
	<i>Профілактика та корекція професійних деструкцій</i>										
6.	Т.6. Психологічний супровід професійного становлення особистості.	4	2	2		8	6	2	2	2	8
7.	Т. 7.Профілактика емоційного вигорання в професійній діяльності.	8	4	4		8					8
8.	Т.8. Психологічне консультування в ситуації професійних деструкцій.	6	4	2		6					6
	Разом за змістовним модулем 2	18	10	8		6					
	Усього годин	38	20	18		52	14	4	4	6	52

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Модуль I. <i>Загальна теорія професійного вигорання</i>		
1.1	Тема 1.1 <i>Сутність професійного вигорання. Основні підходи до вивчення предмету.</i> Поняття про сутність професійного вигорання. Теоретичні підходи до вивчення емоційного та професійного вигорання. Наукові підходи до вивчення професійних процесів особистості. Теоретичні основи професійного становлення особистості <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 3;8;10</i>	4	2
1.2	Тема 2. <i>Професійне самовизначення особистості.</i> Сутність професійного самовизначення. Модель професійного самовизначення. Професійне самовизначення на різних стадіях розвитку особистості. Конфлікти професійного самовизначення. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4;8</i>	4	2
1.3.	Тема 1.3. <i>Специфіка професійного вигорання особистості .</i> Поняття професії. Психологічна класифікація професій. Класифікація навчальних та інших професій. Професіографія як засіб вивчення професій. Методи професіографічних досліджень. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;4;6</i>	4	2
1.4.	Тема 1.4. <i>Професійне вигорання та професійні деструкції.</i> Сутність емоційного вигорання особистості. Основні поняття емоційного вигорання. Емоційне вигорання та	2	2

	<p>професійна діяльність. Емоційне вигорання та залежності. Емоційне вигорання та трудогоїзм.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;3;5</i></p>		
1.5.	<p>Тема 1.5. <i>Кризи професійного розвитку та професійні деформації.</i></p> <p>Сутність проблеми Типологія кризи особистості. Методики вивчення професійних криз. Фактори детермінації кризи професійного зростання. Психологічні особливості професійних криз особистості.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;3;5</i></p>	2	2
2.1.	<p>Модуль 2. Профілактика та корекція професійних деструкцій та професійного вигорання</p> <p>Тема 2.1. <i>Психологічний супровід професійного становлення особистості.</i></p> <p>Психологічний супровід професійного становлення на стадії адаптації. Психологічний супровід професійної освіти. Психологічний супровід на стадії професіоналізації. Психологічний супровід на стадії майстерності. Психологічний супровід на етапі завершення професійної діяльності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела 1;3;5</i></p>	4	2
2.2.	<p>Тема 2.2. <i>Профілактика емоційного вигорання професійної діяльності.</i></p> <p>Причини та наслідки емоційного вигорання особистості. Прояви емоційного вигорання у професійній діяльності . Робота психолога у випадках емоційного</p>	2	2

2.3.	<p>вигорання особистості. Тренінг подолання емоційного вигорання.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;3;5</i></p> <p>Тема 2.3. <i>Психологічне консультування в ситуаціях професійного вигорання.</i></p> <p>Розвиток психологічного профконсультування. Основні напрями професійного консультування. Типи професійного консультування. Психодіагностика професійних деструкцій.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;3;5</i></p>	4	2
------	--	---	---

4.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Модуль I *Загальна теорія професійних деструкцій*

Тема 1.1 *Сутність професійного вигорання. Основні підходи до вивчення предмету.*

1. Поняття про сутність професійного вигорання.
2. Теоретичні підходи до вивчення професійного вигорання .
3. Наукові підходи до вивчення професійного вигорання.
4. Теоретичні основи професійного становлення особистості

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;8;12;15.

Тема 1.2. Професійне самовизначення особистості.

- 1.Сутність професійного самовизначення.
- 2.Модель професійного самовизначення.
3. Професійне самовизначення на різних стадіях розвитку особистості.
- 4.Конфлікти професійного самовизначення.

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;8;12;15.

Тема 1.3. Специфіка професійної деформації та професійні деструкції.

- 1.Поняття професії.
- 2.Психологічна класифікація професій. Класифікація навчальних та інших професій.
3. Професіографія як засіб вивчення професій.
- 4.Методи професіографічних досліджень.

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;8;12;15.

Тема 1.4. Професійне вигорання та професійні деструкції.

- 1.Сутність емоційного вигорання особистості.
- 2.Основні поняття емоційного вигорання.
3. Емоційне вигорання та професійна діяльність.
4. Емоційне вигорання та залежності. Емоційне вигорання та трудогізм.

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;8;12;15.

Тема 1.5. Кризи професійного розвитку та професійні деформації.

- 1.Сутність проблеми. Типологія кризи особистості.

- 2.Методики вивчення професійних криз.
- 3.Фактори детермінації кризи професійного зростання.
- 4.Психологічні особливості криз особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;8;12;15.

Модуль 2. Профілактика та корекція професійних деструкцій.

Тема 2.1. Психологічний супровід професійного становлення особистості.

- 1.Психологічний супровід професійного становлення на стадії адаптації.
- 2.Психологічний супровід професійної освіти.
- 3.Психологічний супровід на стадії професіоналізації.
- 4.Психологічний супровід на стадії майстерності.
- 5.Психологічний супровід на етапі завершення професійної діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела:10;14;16;21.

Тема 2.2. Профілактика емоційного вигорання професійної діяльності.

- 1.Причини та наслідки емоційного вигорання особистості.
- 2.Прояви емоційного вигорання у професійній діяльності .
- 3.Робота психолога у випадках емоційного вигорання особистості.
- 4.Тренінг подолання емоційного вигорання.

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;8;12;15.

Тема 2.3. Психологічне консультування в ситуаціях професійних деструкцій.

- 1.Розвиток психологічного профконсультування.
- 2.Основні напрями професійного консультування.

3. Типи професійного консультування.

4. Психодіагностика професійних деструкцій.

Рекомендовані інформаційні джерела: 4; 13; 22; 25

Тема 2.4. Психологічна допомога та самопомога в ситуації професійного вигорання

1. Засоби психологічної допомоги в ситуації професійного вигорання.
2. Засоби самопомоги в ситуації професійного вигорання.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	Складання структури професійних деструкцій в сучасній науці. Підбір висловів відомих вчених-психологів про природу професійних деструкцій.	Доповідь на лаб. з. №1
2.	Складання рекомендацій для педагогів щодо поведінки на різних етапах розвитку професійної деструкції, враховуючи динаміку та механізми вирішення конкретної особистості.	Доповідь на лаб. №2
3.	Складання програми діагностики професійних деструкцій особистості.	Презентація на лаб. №3
4.	Розробка програми подолання професійних деструкцій в організаціях. Розробка рекомендацій для правильного аналізу професійного вигорання в установі та вибору правильної стратегії поведінки.	до сем. з. №4
5.	Вивчення технологій вирішення конфліктів в освітніх установах, які ведуть до професійного вигорання.	Презентація ІНДЗ
6.	Складання програми профілактики професійного вигорання особистості.	Доповідь, реферат
7.	Складання словника термінів з курсу. Презентація: «Шляхи вирішення та профілактики професійних деструкцій»	Розробка рекомендацій

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на лабораторних заняттях, виконання ІНДЗ, двох МКР (тестовий контроль знань студентів).

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників, здійснення самодіагностики, підбір методик.

Модульна контрольна №1

1. Професійна деформація та професійна деструкція поняття:

А)тотожні; б)не тотожні.

2.Особистісні зміни протягом професійної діяльності розглядались в роботах:

А)К.Юнга, І.Ялома ,Е.Еріксона;

Б)Н.Пов'кель, І.Булах, О.Митник;

В)Е.Берн, Р.Чалдіні, К.Томас.

3.Будь-який трудовий процес може бути пов'язаний з професійною деформацією.

А)згоден; б) не згоден.

4.Одним із провідних вчених з питань професійних деструкцій сучасний вчений:

А)Е.Ф.Зеєр;

Б)С.Я.Рубінштейн;

В)К.Роджерс.

5.Деструкція в перекладі з латинської означає:

А)руйнування структури професійної діяльності та особистості;

Б)погіршення стосунків з оточуючими.

В)Погіршення якості життя особистості працівника.

6.Професійне вигорання особистості безпосередньо впливають на:

А) продуктивність та задоволеність праці;

Б) взаємодії з друзями;

В) погіршення якості життя особистості працівника.

7. Професійні деструкції є однією з трьох фаз:

1) професійного розвитку;

2) професійної деформації.

8. Професійна деструкція має:

а) позитивний, або негативний характер;

б) в залежності від стратегії деформація може носити або негативний, або позитивний характер;

в) тільки негативний характер.

9. До зовнішніх факторів професійного вигорання відносяться:

А) напружені умови праці, високі вимоги, висока відповідальність, несприятливе розташування робочого міста;

Б) несприятливі погодні умови, невчасну відпустку, авторитарний керівник.

10. В кожній професії є специфічні фактори, які впливають на професійну деформацію особистості:

А) згоден;

б) не згоден

11. У своїх працях Е.Зеєр надає детальну характеристику рівнів професійної деструкції:

А) загальнопрофесійні, спеціальні, професійно – типологічні, індивідуальні;

Б) професійні, соціальні, індивідуально – типологічні;

В) особистісний, духовний, ментальний, професіональний.

12. До основних шляхів запобігання появі професійних деструкцій вчені відносять:

А) підвищення соціально – психологічних компетенцій, аутокомпетенції, діагностику професійних деформацій, профілактику професійної дезадаптації початківця тощо.

Б) відповідальність вікових норм праці, яку виконують, збільшення кількості часу, відведеного для роботи;

В) збільшення кількості перевірок, постійні індивідуальні консультації з психологом, відмови від обідньої перерви.

13. До криз професійного становлення відносяться:

А) кризи само сприйняття, криза середнього віку, криза самоідентичності;

Б) вікова криза, адаптаційна криза, криза половини життя;

В) криза нереалізованості, криза спустошеності, криза безперспективності.

14. Найбільшою мірою професійні деструкції розвиваються у людей:

А) які багато працюють за комп'ютером;

Б) які працюють на відкритих площадках (будівельники тощо)

В) у людей, які працюють з людьми (лікарі, педагоги, представники сфери обслуговування)

15. Емоційне вигорання особистості та професійні деструкції:

А) схожі за змістом поняття;

Б) зовсім не схожі;

В) взаємообумовлені поняття.

Модульна контрольна №2

1. Розкрити основні напрямки психологічного супроводу професійного становлення особистості.

2. навести позитивні та негативні наслідки такого явища, як емоційне вигорання особистості:

Позитивні

Негативні

3.Розробити програму з корекції професійних деструкцій (мета , основні напрями, цілі)

4.Розробити семінар - тренінг для проведення з метою корекції професійного вигорання особистості (4 -5 вправ описати)

5.2. Форми і методи підсумкового контролю (залік)

Питання до заліку

1. Сутність та зміст професійних деструкцій.
2. Професійні деформації:причини та протікання.
3. Професійні деструкції в працях вчених.
4. Основні підходи до вивчення теорії професійних деструкцій.
5. Теоретичні основи професійного становлення особистості.
6. Особливості професійних деструкцій навчальних професій.
7. Сутність професійного самовизначення.
8. Модель професійного самовизначення.
9. Професійне самовизначення на різних стадіях розвитку особистості.
10. Конфлікти професійного самовизначення.
11. Внутрішні конфлікти особистості та професійні деструкції.
12. Прояв професійних деструкцій на робочому місці.
13. Поняття професії.
14. Психологічна класифікація професій.
15. Класифікація навчальних та інших професій.
16. Професіографія як засіб вивчення професій.
17. Методи професіографічних досліджень.
18. Сутність емоційного вигорання особистості.

19. Основні поняття емоційного вигорання.
20. Емоційне вигорання та професійна діяльність.
21. Емоційне вигорання та залежності. Емоційне вигорання та трудовоїзм.
22. Кризи професійного розвитку та професійні деформації.
23. Сутність проблеми емоційного вигорання.
24. Типологія криз особистості.
25. Методики вивчення професійних криз.
26. Фактори детермінації кризи професійного зростання.
27. Психологічні особливості криз особистості.
28. Сутність психологічного супроводу професійного становлення особистості.
29. Психологічний супровід професійного становлення на стадії адаптації.
30. Психологічний супровід професійної освіти.
31. Психологічний супровід на стадії професіоналізації.
32. Психологічний супровід на стадії майстерності.
33. Психологічний супровід на етапі завершення професійної діяльності.
34. Профілактика емоційного вигорання професійної діяльності.
35. Причини та наслідки емоційного вигорання особистості.
36. Прояви емоційного вигорання у професійній діяльності.
37. Робота психолога у випадках емоційного вигорання особистості.
38. Сутність та етапи тренінгу подолання емоційного вигорання.
39. Психологічне консультування в ситуаціях професійних деструкцій.
40. Розвиток психологічного профконсультування.
41. Основні напрями професійного консультування.
42. Типи професійного консультування.
43. Психодіагностика професійних деструкцій.
44. Рівні професійної деформації особистості.
45. Фактори детермінації кризи професійного розвитку.
46. Психологічні особливості професійних деформацій.
47. Співвідношення професійних деформацій та професійних деструкцій.
48. Оцінка професійно – психологічного потенціалу особистості.
49. Методи дослідження в психології професії.
50. Професійно обумовлена структура особистості.
51. Погляди класичних психологів на професійні процеси особистості (С.Я.Рубінштейн, К.Роджерс, К.Юнг, І.Ялом та ін..)
52. Погляди сучасних психологів на проблеми професійних деструкцій (Е.Зеєр та ін..)
53. Вплив професійних деструкцій на продуктивність праці.
54. Кризи професійного становлення.
55. Вплив професії на професійні деструкції.
56. Емоційне вигорання та професійні деструкції особистості.
57. Напрями роботи психолога з проявом професійних деструкцій.
58. Внутрішні фактори професійної деструкції є
59. Зовнішні фактори формування професійних деструкцій.

60. Основні напрями індивідуального консультування особистостей з проявами професійних деструкцій.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	10	50
ІНДЗ	15	2	30
Модульна контрольна робота	10	2	20
максимальна кількість балів 100			

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Навчально-методична картка курсу «Техніки подолання професійного вигорання особистості» (VI семестр)

Разом: 90 год., із них 20 год. – лекції, 18 год. – практичні заняття, 52 год. – самостійна робота.

	I	I	II	II	XII			XIV	XIV	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI
Модулі	I модуль							II модуль								
Лекції	2	2	2	2	2			2	4	4						
Дати																
Теоретичні розділи	Загальна теорія професійного вигорання							Профілактика та корекція професійних деструкцій та професійного вигорання								

Теми лекцій	Тема 1. Сутність професійного вигорання	Тема 2. Професійне спомозначення особистості	Тема 3. Специфіка професійного вигорання	Тема 4. Професійне вигорання та професійні деструкції	Тема 5. Кризи професійного розвитку та професійні деформації			Тема 6. Психологічний супровід професійного становлення особистості	Тема 7. Психологіка емоційного вигорання професійної діяльності особистості	Тема 8. Психологічне консультування в ситуаціях						
-------------	---	--	--	---	--	--	--	---	---	---	--	--	--	--	--	--

	X	X	XI	X I	X II	XIII			XV	XV			XI	XII	XII I	XIV
Модулі	I модуль							II модуль								
Практичні та-	2	2	2	2					2	2	2		2	2		
Дати																
лабораторні заняття																
Дати	-	-	-	-	-	-			-	-	-		-			-

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Акмеологія з основами психології кар'єри: Навч.-метод. посібн. / О.М. Гавалешко (уклад.). – Чернівці: Рута, 2004. – 84 с.

2. Антонова Н.О. Кризові явища у професійному становленні студентів-психологів та психологів-практиків // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 3 – 9.

3. Антонова-Турченко О.Г., Дробот Л.С., Заброцький М.М. Психологічна стабілізація особистості вчителя зони радіологічного контролю: Навч. посібн. – К.: ІЗМН, 1997. – 180 с.

4. Болтівець С.І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика. – К.: Редакція "Бюлетеня ВАК України", 2000. – 303 с.

5. Бондаренко І.І. Психологічні умови ефективної професійної адаптації психологів-початківців: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2004. – 19 с.

6. Бондаренко О. Ф. Психологічні особливості сучасної студентської молоді та проблеми професійної підготовки психологів–практиків.// Практична психологія та соціальна робота. – К., 2003. – № 4. – С. 8 -11.

7. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2003. – 351 с.

8. Варфоломеева О.В. Психолого-акмеологічне забезпечення професійного становлення психотерапевта // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 39 – 44.

9. Василькова О.І. Сучасні проблеми психології криз професійного розвитку вчителя // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 7. – С. 60 – 68.

10. Веремчук А.М. Умови формування професійної рефлексії майбутніх вчителів // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 52 – 60.

11. Вілюжаніна Т.А. Динаміка ціннісно-сислової сфери особистості в процесі професійного становлення майбутніх психологів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2006. – 22 с.

12. Вітковська О.І. Психологічні умови професійного самовизначення випускників середніх шкіл у процесі профконсультації: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2002. – 21 с.

13. Вітюк Н.Р. Психологічні особливості конфліктологічної підготовки майбутніх учителів // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 7. – С. 68 – 75. 180 КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця

14. Воляннюк Н.Ю. Психологічні засади професійного становлення тренера-викладача: Автореф. дис... д-ра психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2006. – 34 с.

15. Галецька І.І. Дослідження самоефективності в психології здоров'я // Вісник Харківського ун-ту. – № 550, Ч. 2., Серія: психологія. – Харків: ХНУ. – 2002. – С. 41 – 43.

16. Галецька І.І., Мельник М.М. Особливості емоційного вигорання менеджерів з різним рівнем самоактуалізації // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 89 – 95.

17. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 335 с.

18. Гупаловська В.А. Професійна самореалізація як чинник становлення особистості жінки: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2005. – 25 с.

19. Данилова Т.М. Формування гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2004. – 19 с.

20. Довгих Л. Кар'єрні домагання як суб'єктивний механізм професійної самореалізації // Соціальна психологія. – 2005. – № 2. – С. 67 – 71.

21. Євдокімова О.О. Психологічні засади вищої технічної освіти: Монографія. – Х. : Нове слово, 2009. – 388 с.

22. Завадська Т.В. Нейродинамічний компонент психофізіологічного стану вчителів // Вісник Харківського ун-ту № 550. – Ч. 2. Серія: Психологія. – Харків: ХНУ, 2002. – С. 78 – 81.

23. Зайчикова Т.В. Соціально-психологічні детермінанти синдрому "професійного вигорання" у вчителів: Автореф. дис... канд. психол. КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця 181 наук: 19.00.05 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2005. – 20 с.

24. Зубкова І.Ю. Динаміка Я-образу вчителя-професіонала: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2001. – 20 с.

25. Кадикова Т.А. Особливості динаміки ціннісних орієнтацій студентів-психологів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Одеський національний ун-т ім. І.І.Мечникова. – О., 2002. – 17с.

26. Капітанець О.М. Педагогічна підготовка менеджерів у вищих технічних навчальних закладах: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. – Тернопіль., 2001. – 19 с.

27. Карамушка Л.М., Дзюба Т.М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій). – К. : Науковий світ, 2009. – 268 с.

28. Кириленко О.А. Психологічні детермінанти професійного стресу у представників професії типу "людина-людина": Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.03 / Київський Національний університет імені Т.Шевченка. – К., 2007. – 20 с.

29.http://lib.iitta.gov.ua/1651/_12.pdf

